

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
Hat óra . . . 5 K. — f.
Három óra . . . 2 K. 50 f.
Egyes számok ára 20 fillér

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
Nyilttéri közlemények garmond
soroként 30 fillér.

Gyakori hirdetőik és a velünk
összekötötésben levő hird. irodák
árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetőseket, előfizetőseket s a reklamációkat a
kladóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t.

Embermentő küzdelem.

Véres háboru folyik szemünk előtt. Lelkünk elszorul, amidőn látja, hogy nem mindig jogtalan támadás visszautasítása — hanem hamis jelszavak alatt, mesterségesen táplált és szított aspirációk kielégítése végett, sokszor egyes hatalmak rideg önzése uszítja egymás ellen a népeket és ezeket küldve biztos halálba, hekatombákat áldoz a háboru istenségének. Segítségül hívják mindazon találmányokat, melyeket a tudomány és technika tulajdonképpen a béke áldásainak terjesztésére teremtett, hogy annál jobban irthassák egymást szárazon, vizen, sőt már a levegőben is.

Mink, akik a sors kedvező rendelkezése folytán megkímélve voltunk közvetlen közletről végignézni és végig szenvedni egy irtó háboru borzalmaival, el sem tudjuk képzelni azt a pusztítást és rombolást, melyet egy háboru emberéletben, vagyonban és a civilizáció alkotásaiban véghez visz. Szerencsére azonban a háborúnak és öldöklésnek egyszer mégis csak vége szakad; az emberirtás véres munkája békés fejlődésnek helyt adva, a népek kiheverhetik a háboru ejtette sebeket.

De bármilyen véres is legyen egy háboru, bármennyi áldozatot követel emberéletben és vagyonban a népektől, még rettenetesebb és pusztítóbb az a háboru, melyet az emberiségnek egy ádáz, kérlelhetlen ellensége folytat ellenünk; korai sirba döntve hazánkban évről-évre közel 80,000 embert és ez az ellenség a tudóvész.

A népeknek egymás ellen vívott harcai megszűnnek, míg a tudóvész zajtalanul bár, de szünet nélkül folytatja romboló, emberirtó munkáját, a legújabb időkig senki és semmi által föl nem tartva, háborítatlanul De végre megmozdult a társadalom országszerte és a tudomány szövétneke által vezérelve megindult az ellenháboru, megszólalt a nemes harci riadó: „*meg kell menteni a tudóvészeket, útját kell állni a tudóvész terjedésének!*”

Léva város közönsége, ez a minden jóért és nemesért hevtőlő társadalom, busásan kivette a maga részét ezen küzdelemben, az Isten is áldja meg érte! A József kir. herceg Szanatorium Egyesület támogatásával létrehozta a tudóbeteggondozó intézetet, amelyben 11 havi fönnállása óta megfordult 164 beteg. Ezek közül a haj kezdődő, még előre nem haladott stádiumában levő betegek az intézet gondozása alatt lassan visszanyerték munkabírásukat. Természetben nyújtott

segélyekre kiadtunk 1078 K 24 fillért. Kenyeret, tejet, húst adtunk a szegény éhező tudóbetegeknek, hogy fölsegítsük testi erőiket; tűzfát, hogy melengessék betegségtől sorvasztott, hidegtől merevedő tagjaikat; jobb lakásba segítettük a dohos oduban lakót, fekvő helyet szereztünk, akinek ilyenre nem jutott; fertőzött lakásokat fertőtlenítettünk, hogy a bevonuló, mi rosszat nem sejtő új lakó, ne szedje magába a halál csiráját. És mindezen jótétemények Léva város társadalmának áldozatkésztségét dicsérik.

Hogy ezen embermentő küzdelemet sikerrel tovább is folytathassuk, ismét hozzátok fordulok, ti nemes lelkűk és könyörületes szívek. Beköszönt ismét halottak napja és újból fölhangzik az esdő szózat: „Csak egy virágszálat!”, immár nyolcad ízben. Megúnja talán valaki? Nem gondolnám. Hiszen olyan kedves, hogy minél többször halljuk, annál elragadóbb, annál megkapóbb. Amidőn kiviszitek szívetek kegyeletét oda, ahol szeretteitek nyugosznak és földszititek a sirhalmokat, gyujtjátok a mécseket: emlékezzetek meg szeretettel ismét az élőkrol is, akiket sorvaszt egy kérlelhetlen ellenség és adakozzatok egy virágszál árát a szegénysorsú tudóbetegek megmentésére!

Dr. Frommer Ignác.

Jegyzetek.

Sokszor tárgyalt problema, sablonosság is vált, a nő munkássága. Pártok keletkeznek, alakulnak elvek, újabb akxiómák rakodnak a régiekre le.

A konzervatívok a multakba mennek, a modernisták a „holnap”-ban találják a női ideát.

Minő is legyen a nő? Annyi vélemény, annyi veszély, vérmérséclét fűz szálát eszményéhez? Igazán, De gustibus non est disputandum! Sokan be'ecsömörödvé az úgynevezett életbe, idill után vágnak, falusi himporos ártatlanság után, mások a nagystilű, szabad szellemű, önálló nőnek hódolnak.

Hogy alakuljon most már? Mert a nőtől megkivánják az alkalmazkodást, a férfi, bárminő lehet, őket nem beszél az átlagvilág, nekik lehetnek hibák, ők férfiak. De a nő? A nő más elbírálás alá esik mindig. Az ő majomembertől hosszú volt az út, a mai szép nőig! Haladtunk, fejlődünk a korral, eszmék nagyságával. Sokan vannak, kik egy igazi nőt, nem tudnak elképzelni másképp, mint tühely mellett fakanál, lábások, föltozókák óriás tömegében.

Haladunk, fejlődünk napról-napra job-

ban! Megszületett a feminizmus, művelt korunk első hajnalsugara.

Feminizmus! Országszerte ismerik e szót, mellette is vannak, elene is.

A rabszolgákat felszabadították, megadták nekik az emberi jogot, méltóságot. Egyenlőséget, egyformaságot hirdettek az egész világoc. A nőt is felszabadítják a tudatlanság megrögzött formuláitól; önállóvá, szabaddá válik, mint a ferfinép.

A mai nő nem az a régi. Ha nagyanyaink feikelnének dohos sirhelyükből, azt mondanák: ez nem a mi vérünk, — a mi lányaink egész mások voltak.

Melyik is a nőesebb? Melyik kornak nevelése volt előnyösebb?

A máé, vagy a multé?

Szemléjünk valamely régi női képet. A ruha, a hajviselet, azok a gyűrűkkel terhelt ujpercek, az arcon valami fasult unottság ül, valami hideg merevség. A szemből semmi intelligencia nem árad, inkább együgyűség. — Olivastunk korfestő műveket? Mily lapos sablon, mily szellemtelen szentimentalizmus volt a társalgásuk. Vajjon, ha a mult asszonyáért lelkesülő ifjainkat, — legyen az tudós, proletár, művész, író vagy juorlovag, ily szalonba küldenők, megtartanák-e a dícsosozóút, melyet halotti porukban fontak nekik?

A régi jó, nagy kockás nadrágú, bókóló bácsik azonban, — ez: hiszem, szívesen csipnák bokájukat össze, nem nyelnének egy csomó una'mas ásitást a mai nőink fözött.

És a régiék mások voltak mégis.

És miért?

A női tudomány:zomj kielégítése-e az, mely ellenszenvet oly sokakban kelt?

Talán a nő nem képes munkára, épúgy mint a férfi? Nem-e voltak már női nagyjaink? Művészek, írók, tudósok nők?

Az afrikai kis Dahoma, lám, női hadsereggel hosszú-hosszú időig őrizte meg függetlenségét.

Igaz, a férfiak mindeütt nagyobb fölénnyben vannak.

De miért?

Mert a nőnek hosszú időig tere sem volt. Nagyanyaink elegendőnek tartották a főzés, varrás tudományát, ha ismerték ezt, be volt fejezve egész nevelésük.

Pedig a nő is elérheti mindig azt az intelligenciát, tudást, mit a férfi. Az agyméretekből kiviláglott, hogy nem egy női agy egyenlő nagy a férfival. Igaz, ez némileg abnormálisítás a leghalványabb árnyalatában, — de hisz a nők testalkata is aránylag kisebb.

Pár évtized előtt még különös volt a zöorvos, tanár stb.

Egy nő ki férfimunkát végez.

Hát a földműveseknél? Az asszony elmezy szántani, aratni, szénát gyűjteni férjével. Ez is férfimunka és ez nem külö-

nő. Az asszonyok kapálnak, ásnak, azért amellel házat is vezetnek.

Smily nagyszerű hivatás vár a nő-orvosra.

Vagy a pedagógia a nők kezében nem mutat-e fel szép eredményeket?

Különösen az utóbbi pálya felel meg a nők igazi hivatásának. A fejlődő lány-gyermeket nem lehet pusztán férfire bízni, mert az gyakorlatibb inkább. A nőben több a tapintat, finomabb a lélek. A férfi olyan kulturális, mégis zord, némileg állatias jellegű, csak annál a tűznél melegszik, melynek világa reá veti minden fényét. A nő kitar-tóbb, lassúbb munkára képes. A férfi öt igazán ritkán érti meg. Hisz számtalan példa a házassátelekből: a nő sorsa tífres, ha nagy a lelke, nyelje le a könnyét, kacagjon, mert a férfinép irtózik a könnytől!

Azt mondják, rossz a mai nő! A szellem, a modern nevelés tesszik azzá!

Évszázadok múlva a mi korunk női lesznek azok az erény-mintaképek, melyek jelenleg az elmúlt századoké.

Minden kornak vannak jó és rossz asszonyai. Voltak és lesznek is.

A bibliai korban már csak elég tudománymentesek voltunk, h't akkor mi tévesztette, mi rontotta fajunkat?

S mért tenne rosszá a felvilágosultság, a tudás? Tudni és cselekedni sohasem jelent egyet.

Kell, szükséges a nőket úgy nevelni, hogy lássanak, tudjanak mindent. Rossz a kor, a férfiak züllött, ledér nők közt töltik minden ifjúságukat, az első receptivitásokat átruházzák a jókra is. Sok a rossz, igaz, de ennek az oka a vérmérséklet, természetes dispozició. A külsőség rabja legtöbb férfi. A nőben is csak külsint, a szép arcot, formás testet nézi. A komoly munka csak megtisztít, foglalkozást ad, hogy tartalmat adjunk az életnek.

Hogy gyermekek nincsenek? Korán leszedik az ártatlanság ékes himporát. Mesék helyett igaz történetek. Serdültebb leány Zolát ismeri.

Szerintem szükséges egy gyermeknek tudni arról, hogy bűn és erény vannak. Hány szomorú eset, hogy az ártatlan gyermekek gyalázatos, lélekgyilkos, undok karumba esik.

A gyermek nem tudta, mit tesz. Azt hitte, a világon minden úgy van, mint a mesék országában. A tündérkirály elveszi tündér Ilonáját. A gonosz boszorkány keserűn lakol gonoszságaiért. A jók népe örm-táncot jár. Elég 10—12 évig gyermeknek lenni. A természet ekkor ügyis más alakot alkot lelkünkben, kiszeneződik az első álom.

Megszületik az első ideál. Szép, jó, tökéletes minden s az első husból, vérből való férfi megtestesíti a hazug légvárakat. Csalódások csalódásra jönnek. Életkedv vesztve, pesszimiztikus elvek, világnézet letörlik az ifjúság gyönyörű szomancát.

Mily jó, ha tudja az ember, hogy a mosoly csak külső kárpit, mely mögött az életnek sok sötét árnya van.

O.vasson való dolgokat. Nem értek én pusztá erkölostelen olvasmányokat, hanem élettől szült eleven, tiszta valócágot. Hisz irodalmunk is e célra változott, lejártak a békakuruttolyás, nefelejtes patak-partok szelid, sápadt, holdvilágos esték ezernyi apró szentimentalizmusai. Ma ugyan beszélhetnénk sirigtartó örök szerelemről, kinevetnének. Szembe kacagna az élet, megmutatná bibo-ros palástját, mely toldva-foldva van munkás-zubbonydarabokkal.

Simul, idomul a valóhoz minden. Kell is! Hisz az irodalom pld. az oktató-mester, mert míg az a 20—24 éves parasztlány a maga brutálításában ismeri az életet, az embert, addig a tanuló nőknek olvasmányai szolgáltatják az élettapasztalást. Mily jó, ha úgy tudunk mindent, ahogyan létezik!

És miért ne önmállítsa a nő magát? Kevés az effectus, az energia talán?

Ellene mondják: minek a diploma, hisz férjhez megy ugyanis! Tudjon sütni, főzni, a többi lomtárba való.

Hisz ha férjhez is megy! Jó. De mily keserves egy szegény nőnek, akinek sehonnán sincs semmi biztosítás a jövőjére. Gyöttri magát, jön a kétségbeesés, az öregedés gondolata, a vénlányosság, a nyomor. Az első szalmazsálhoz ijedten kap, nem nézi milyen, képes lesz-e egy életet eltölteni vele, hozzámegy, mert asszony akar lenni, férj kellett, ki biztos kenyeret tudjon adni neki. Így keletkeznek aztán a szerencsétlen házasságok, a meg nem értett asszonyok, a csalódások, a tífres, szenvedés.

Egy komoly, tanult nő, akinek a jövőtől nem kell rettegnie, csak olyat választ, akit nemcsak szemével, de szívével, lelke melegevel szeret.

A szerelem az, ami arra készíti, hogy asszony legyen, egy tiszta nemes érzés, nem pedig rideg, csupasz üzleti érdek.

Mert mit adhat egy férfi egy diplomás önmálló nőnek?

Társadalmi állása meg van fizetve, csak egy: a szeretet, mit a nővel oszt meg.

Hogy az igényeik nagyok? Lehet, sőt természetesen találom azt. Az a nő mely hosszú esztendőknél küzdött, tanult, az esztétikét csiszolta folyvást, természetes, hogy az ő szellemi fokán, de legtöbbször még feljebb keres ideált, de a porba, oda nem alacsonyodik soha!

S hogy rossz asszonyok lesznek pazarlók, könnytűvérték? Az sem igaz! Kivételek lehetnek mindenütt, de rossz csak az, akinek természete olyan, sem körülmények, sem társadalmi kör nem mentés, hisz a lilium, a szemetes dombon is méltóságos tartású lilium marad, ellenben a bogáncsból, a legnemesebb kertész se tud mást, mint kórót formálni.

És hogy pazarlók?

Aki megkeresi komoly, tisztességes munkával azt a pénzt, az meg is becsüli azt! Minél mélyebbről emeljük fel a pocso-lyaférget, annál hatalmasabb erővel csapdos testével.

Hogy családi tűz nem melegít ott? A gyermek rosszul nevelődik.

T A R C A.

Erdőszelelen.

Gyöngyvirágos erdőszelelen
Szőke ifjú alszik mélyen.
Egyhe szellők illatárja
Édes álmat süg fülébe:
Hogy valaki csókra várja,
Majd ha eljön ébredése . . .

Rezgő lombok árnya alatt
Keresű, fúrge lányka halad.
Csalogató madárszóra
Jött ide egy fordulóra
S hol a legtöbb virág fakad,
Ott az alvó arcra akad.

Nézi hosszan, néz merőben.
Szőke ifjú alszik mélyen . . .
Nézi . . . nézi . . . egyre jobban
Rózsá arca lángra lobban.
Felpezsdül a lányka vére:
Édes érzet szállt szívére.

Jönnek évek . . . tűnnek évek,
De nem hoznak irt szívének.
Savinek balzsam nincs az ellen,
Mert az ifju ismeretlen.
Néma ajkkal, méla szemmel
Harca két az érzelemmel.

Édes a szív titkos harca,
Benn az alvó ifju arca,
Sok keserű könnyit ejti
Ast az arcot nem felejtí.

Szondy J.

Emléklapok Garamszentkeresztről.

Irta: Keza György.

Garamszentkeresz felé robot a ruttkai vonat. Egykedvűen szeli az erdőt és bujja a füstös alagutakat. De mintha csak azért tenné, hogy kibujva onnan, mindig új és mindig romantikusan szép panorámákkal szórakoztassa az ábrándosó utast. Am a sok szép kép között is a legszebbet akkor tárja fel, mikor szemünk előtt megnyílik a Garam csásbitó, hosszú s a folyó kigyózó szalagja fölött Saska büszke vára jelenik meg. Hirdetve nagyságot, dicsőséget és elmulást. Mert a vár impozáns ma is. Merészen néz le a völgybe. Fekete falai félelmes árnyékokat vetnek a folyó szürke habjaira. De időközben le-leszakad egy kő a kemény várfalakból. Görbe ivekben gurul a völgybe és tempa loccsanással a folyó hullámaiban eltűnik. Így lesz a folyó a mult dicsőségének temetője.

S nekem úgy tűnik fel ilyenkor, mintha az egész emberi élet sok romantizmussal és idealizmussal ott játszódik le szintén egy magas sziklaparton, amelynek lábainál az idő folyama hőmpölyög. S onnan a magasból pillanatról-pillanatra leszakad egy-egy darab, amit aztán az idő multba ragad magával, hogy vissza ne hozza soha. S így dobja oda a multnak mindast, amit a jelen bizott reá. Valahogy úgy teszi, mintha ér-

vész lenne, aki a jelen par'jairól mindent a mult partjaira szállít át.

És az ember, aki diadalmasan küzd meg a természetével, emel hegyeket, kitölt völgyeket, sziklákat úr át és áthidal tengereket, az az ember sokszor mintegy elébe áll az időnek, hogy dacoljon vele. S amikor az idő feléje nyujtotta kezét az ember alkotásainak, az ember merészen visszarántja onnan:

— Megállj! Ez az én alkotásom, amit még nem szántam a multnak, hanem a jelennek és a jövőnek!

S ki tagadná meg ilyenkor elismerését az embertől, aki mintha csak kiforgatná jogaiból az időt és megőrsi azt a messzi jövőnek, amit az idő már a multnak szánt . . .

Igy fűzöm egymásba gondolataimat, midőn a romladoszó vár alatt tovább zakatol velem a vonat és rövid pár perc alatt Garamszentkereszt monumentális temploma aljában veszem magam észre. Mert igazán mintha csak azért került volna oly közel egymáshoz a két hatalmas épület, hogy szembe állítsa a multat és a jövőt. Amast az omladoszó és letűnésnek szánt várral, emest pedig a művészi restaurált templommal. Amannak már rég leszarták krónikus lapjait. Emestét írják tovább s talán szövegesik meg ép most a száz éves jubileumot és a nagystíli restaurálás alkalmával a sorok legazobbjeit.

Hát annyira alacsony gondolkodásuk lennének a férfiak, hogy csak mosótál, stoppó'ofa, mellett tudják a megtestesült boldogságot feltalálni?

Nem hiszem!

Mért ne fűzhetne a nő o'y fog'alkozását, mely pár órára távol tartja otthonától?

Hány asszony van, aki elkorzozza azt az időt? És ami a főzést illeti?

Csak legyen miből. Elsajátítására 2 hó untig elegendő. És a családi élet is vonzóbb, ha a nő nemcsak a „gyomrok“ gondozója, hanem szellemi barátja is a férjnek, akivel megvitathatja elveit, nézetét, a társadalmi kulturális élet ezer tényeit. A gyermekét is egy okos, tanult nő jobb utaralóval tudja ellátni, mint egy maradi, szépanyának pasztelje.

Hogy idesegek. Pár órai munka nem olyan sok, — a háztartás, gyakorlati munka, anyagi gond nincs, sőt merem állítani, hogy a nem végzett asszonyok közt több e szimpotoma, mint amazoknál. Aztán ezeknek nem cél a férfi, hanem eshetőség csupán. Az ő házasságuk a legigazibb idealizmus, mely a legesszményibb életet szüli, segítő munkatárs, kik egymásnak, egymásért élnek, dolgoznak!

Ferenczy Paula.

Barsvármegye legtöbb adófizető bizottsági tagjainak az 1913. évre összeállított ideiglenes névjegyzéke.*)

Kelecsényi Ráfael* Baracska	52797-48
Radnai Farkas dr.* Besztercebánya	30486-08
Frankl Ede, Nagysáró	10396-55
József kir. herceg, Kistapo'csány	8816-63
Dóra Miklós, Hull	8647-—
Szandtner Sándor, Málás	6680-74
Lányi József dr., Nagyvárad	5998-14
Vépy Vogroncs O. Nyitraiszeg	5961-95
Révay Simon báró T. jnasári	5769-19
Coudenho K. gr. Zseliz	5747-31
Szent-Ivány Egon, Perlep	5161-22

*) A csillaggal jelzetteknek az adójuk kétszeresen van kimutatva.

Elvégre is, hogy restauráltak, magában véve nem lehetne érdem. Legalább manap, amikor mindenfelé restaurálnak, igrán nem. De hogy ennyi művészi érzéssel végezték a restaurációt, az már felejtethetetlen érdemük.

Hissen a valóság mégis csak az, hogy restaurálás címén legtöbbször tűzre kerülnek a régi templomok sok gondnal összeállított, művéssies emlékei, az oltár, a szószék, a régi faragású szobrok és festmények. Azután a műemlékeiktől így kitisztított templomot bebutorozzák gipszöntvényekkel, olcsó képmásolatokkal és egynehány szükséges és fölösleges krajoáros bolnival és az ilyen vásári dolgokkal kibutorozott templomra ráfognak sok önérzettel, hogy ime restaurálva van. Ennek a lakonikus kijelentésnek pedig csak annyi lehet az értelme, mint azé a fiúé, aki ebédet vitt az apjának, de belebotlott valami köte és az út közepébe szórta az egész ebédet. Mikor pedig azt találta neki valaki tréfásan mondani, hogy jó lesz vigyásn, mert már is jön az apja éhesen, a fiu egykedvűen vetette oda:

— Hát hiszen csak jöjjön, már találva is van!

S a fiu evvel tényleg ügyesen vágta ki magát. De az apa részéről nem lehetett benne köszönet. S ép ily nem lehet köszönet a fent váolt értelemben keresztülvitt, ügynevezett restaurációban sem.

No de hát miért is említenem mind-

Salsberger József, Simony	4187-79
E bogen Károly, Budapest	3882-—
Kazy László, Nemesoroszi	3735-40
Ambrózy István br., Malonya	3354-03
Pető Albert, Aranyosmarót	3278-43
Dombay Vilmos*, Barsendré	3231-80
Szent-Ivány Osk. Bálád	3094-77
Tarisch Rzsó, Barsfűss	2853-—
Schick Lpót, Verebély	2730-—
Kelz Gyula, Zsitvaújfalú	2695-06
Simony Béla*, Aranyosmarót	2392-80
Pollák Zsigmond, Verebély	2352-—
G. sparets Béla dr., Gszentkereszt	2292-92
Taubinger Agoston, Tőre	2226-75
Dőri Béla, Zsitvaagyarmat	2-09-—
Hecht Vilmos, Málás	2164-55
Balog Sándor dr.* Léva	2152-01
Benkovich Gáza, Garamújfalú	2079-18
Szontágh Jenő dr.* Barsfűss	2058-—
Levatic László* Banuzsány	1982-76
Ambró István, Fajkúrt	1831-—
Groszmann Gyula, Malonya	1818-88
Hecht Barnát, Tíd	1790-—
Kévál Izidor, Újót	1753-—
Weisz Fülöp, Barsfűss	1719-—
Kachelmann K., Vihnyepeszerény	1666-57
Kachelmann O., Vihnyepeszerény	1666-57
Friedmann Samu, Léva	1634-31
Mailáth István, Aranyosmarót	1541-60
Grün Deszö, Nemesoroszi	1538-60
Motesitzky László, Málás	1530-04
Belicza Pál dr.*, Aranyosmarót	1505-74
Klain Ödön id., Léva	1465-03
Lányi Artur*, Csifár	1398-—
Kosztolányi S., Nemesény	1341-06
Vargha József*, Nagysalló	1305-52
Balog János, Barsendré	1232-62
Kosztolányi József Nemeskosztolány	1232-21
Holló Sándor*, Léva	1206-08
Krafszky József*, Verebély	1202-—
Horn Jakab, Barsendré	1198-36
Lányi Benedek dr.* Aranyosmarót	1173-22
Báthy Gyula*, Garamújfalú	1161-42
Engel József, Léva	1161-28
Godin Károly dr.*, Verebély	1141-—
Hecht Lipót, Alsópél	1119-—
Eisenberg Károly, Aranyosmarót	1118-58
Ordódy Vilmos*, Fakóvezekény	1110-64
Zelenyák János* Lekér	1085-46
Botka Árpád, Kisvezekény	1077-—
Botka Zoltán, Kisvezekény	1077-—
Katona István, Barsbaracska	1074-—
Simek Armin, Lekér	1043-62
Bakó Ferenc*, Léva	1043-36

ezeket! Egyszerűen azért, mert csak ebben a háttérben domborodik ki igazán a művészi restaurálás teljes értéke. Az a bizonyos művészet, mely ha nem is alkot újat, alkot mégis nagyot azáltal, hogy a mult emlékeibe lehelte ismét ifju életet. S az így renovált alkotásoknak kettős lesz az értékük. Egyik, amit az alkotó művéstől kaptak egykoron s a másik, amellyel az idő maga vont a be azokat. S így olvad össze a templom művészi és régiségi bece egységes s ünnepies harmóniába, de gazdagítva még Krikler új, ragyszabású freskóival.

Nagy, széles lépcső vezet fel bennünket a templom oszlopos előcsarnokához, amely fölött emeletszerűen folytatódik a homlokzat s két erős torony uralja. Minde a baroktill fogásaira emlékeztet bennünket, mely annak idején az erős és a hit hatalmának volt a hirdetője. S ez építészeti milliöbe egész természetes beleilleszkedik maga a templomi felirat is, amely nagy arany betűkkel merészen hirdeti a jövevénynek: Ecce cruceum! Fugite partes adversae!

De mihelyt feltárult előttünk a kapu, a hit erejének és hatalmának hangulatozása helyett a hit békéjét, összhangját és megnyugvását tolmácsolja előttünk az egész templom belseje. Nagy és nyílt tér tárul fel előttünk. Mint ahogy az erős hit is nagy és nyílt szívket kell, hogy neveljen. A

Lipthay László, Garamújfalú	1042-33
Epöly Ferenc*, Nagykálna	1039-12
Pelraky Izáé* Gszentbenedek	1021-80
Rudnyánszky J. B. rsűss	995-—
Simko Adolf, Aranyosmarót	972-27
Hoeller Móric, br. Nagykálna	955-55
Szábély Árpád*, Újlót	940-—
Rintel Rzsó, Aranyosmarót	916-21
Kosztolányi István, Nemesény	912-66
Rschmann T*, Aranyosmarót	911-64
Re twann Ignác, Léva	905-80
Persey Ferenc dr., Aranyosmarót	900-02
Belcsák László*, Léva	898-80
Váray János*, Óbáras	895-04
Conlegner Károly, Ércakujvár	880-91
Karaáth M., dr.* Léva	880-04
Engel Adólf, Aranyosmarót	852-64
Kenesey K. dr.* Zseliz	847-08
Medvecky S*, Léva	831-54
Azárdi János*, A sógyöröd	830-—
Pntér Károly* Aranyosmarót	828-62
Faba Simon*, Barsendré	823-40
Kmo'ko Béla, dr.* Léva	818-68
Hinfner Béla*, Zselmlér	790-04
Császár Sándor, Lüle	789-—
Csontó István, Tőre	788-30
Kolpaszky D. dr.* Léva	786-90
Szauer Izidor, Léva	777-02
Benkő Lajos, dr.* Aranyosmarót	748-44
Wertheimer Izidor, Gszentbenedek	748-42
Lsvai Péter, Barskistaud	744-54
Török Mór, dr.* Aranyosmarót	739-28
Novotni János*, Barstaszár	711-44
Báthy László*, Léva	703-80
Kersék János, dr.* Léva	700-08
Haiczl Kálmán dr.* Gszentbenedek	683-24
Nyitrai Ferenc, Léva	678-96
Frommer Ign. dr.* Léva	673-50
Vincz Gyula*, Aranyosmarót	667-78
Klacsánszky J. Kistapo'csány	656-—
Boros Gyula*, Léva	644-74
Krastenics Imre, Alsószelezsény	641-90
Veisz Salamon, Léva	638-63
Rubinek Nándor, Óhaj	638-—
Konc András, ifj. Alsóvárad	633-73
Dukesz Lipót, Léva	630-56
Langfelder A., dr.* Körnöcbánya	625-28
Havas Béla, Nagyugrócz	622-04
Heht Ede, Barsendré	611-62
Zsilincan József, Zsarnóca	608-57
Benkovic János, Aranyosmarót	597-63
Levatic Gusztáv*, Léva	594-42
Kaveggia Kálmán*, Vámosladány	586-58
Korc Károly id., A sóvárad	586-16

misztikusan homályos és merengő lelkekre emlékeztető gótikus templomokkal szemben a barokk alkotásban minden világos és mindenkönnyen átérthető. Épugy az építészeti alapelv, valamint a dekoráció is. Egy keresztalaku alapnak a hosszabbik szarát a templom hajója foglalja le. A kereszt rövidebb szarának az egyik felét a sekrestye s másik felét pedig egy oratórium képezi. A kereszt eredeti alakjának megörzése kedvéért még a szanktuarium is négyszögletes maradt, ami a templomok építésénél igen ritkán fordul elő.

A nagy, méreteikben imponáló oldal-falak pillérrel vannak tagolva. Még pedig minden oldalon három-három. Az oldal-falak és a mennyezet érintkezésénél a pilléreket párkányzat dekorálja. De a pillérek a párkányzaton túl is folytatódnak és pedig három irányban. A főág a mennyezetten áthaladva s szemben fekvő fal pillérjére támaszkodik. Ezáltal a mennyezet is több mezőre lesz felosztva, ahová egész maguktól kíváncznak Krikler most készített freskói, mint kiegészítő részei a barokk építészeti belső ornamentikájának. — A pillérek folytatásának két meliékgá ellenben ugyanazon oldalfal legközelebbi pillérjeit kapcsolja össze, amáltal megint félkeszerű beosztások keletkeznek az oldalfalakon. És a fülkéket ismét mellékoltárok töltik ki. Így nyer azután helyet a főoltáron kívül négy mellékoltár is. Van még ugyan

Karácsonyi S., Kisapáti	584-16
Bottka Győző, dr.* Aranyosmarót	581-42
Klincsek Henrik,* Nagymánya	580—
Grotte Vilmos, Léva	576-95
Spuller Gyula,* Garamszőlős	574-62
Minár János, Barstaszár	569-60
Frommer Mór, Léva	567-13
Skoda János,* Nemesény	561-50
Nécsey József, Verebély	560—
Ardó Sándor, dr.* Aranyosmarót	549-52
Szakács Viktor,* Ujbars	547-74
Szilárd Samu, dr.* Léva	536-48
Kürthy Antal, Aranyosmarót	533-38
Huberth Vilmos,* Léva	524-44
Schwarz Gyula, Kőrmöcbánya	524-35
Baliga Pál, Szeleposény	523-80
Décay Adalár, dr.* Kőrmöcbánya	491—
Horánszky Istv.* Ujlót	484—
Horváth József, dr.* Ujbánya	482-50
P ó t t a g o k :	
Kail Antal, dr.* Aranyosmarót	476—
Dótl Lőrinc, Aranyosmarót	470-93
Auderle Ernő, Gszentkereszt	467-46
Rozsival Mihály, Zsitvabessenyő	460—
Mocay Lajos,* Garamvezekény	453-60
Rosenzveig B., Verebély	452—
Horn Berthold, Léva	449-91
Csernik Alajos,* Nagyherestény	440-40

Különfélek.

— **A nagyszilósi hősök emléke.** A tanítóképző-intézet ifjúsága kegyelettel őrizvén szíveben a nagyvilági hősök emlékét, mint minden évben, úgy ezidén is, Minden-szentek napján d. u. 5 óraker ünnepély keretében sirjukat hivallgítja. Műsor a következő: 1. Gyászhangok. Irta: Zsuzs-kovcsy Endre. Énekl: az ifjusági énekkar. 2. Fajkiát elől Irta: Illyés Bálint. Szavaija: *Rizinger* János III. éves növ. 3. Alkalmi beszéd. Tartja: Flórián Traján IV. éves növ., utj. elnök. 4. Ima a hazáért. Falfőgyi-Köveskútól. Énekl: az ifjusági énekkar. 5. Miről sücognak a sirhamok itt. Irta: Illyés Bálint. Szavaija: Bogya Kálmán IV. é. növ. 6. Himnusz.

— **A reformáció emlékülnepe**t protestáns polgártársaink október 31. napján fogják megünnepelni, mely alkalomból urvacsorával egybekötött isteni tisztelet lesz a ref. templomban; délután gyermeki isteni tisztelet, este 6 óraker pedig vallásos estély

egy ötödik mellékoltár is, a szószéknek ellensúlyozására talán. Hanem ez stílben is nagyon elüt a templom harmonikus berendezésétől és nincs is természetes helye. Szinte az első pillanatra látszik, hogy csak a nép kedvéért biggyesztették oda. De bizony az összhang rovására.

A főoltárnak határozottan művészies értéke van. Kitűnő s a templommal egykorú festménye alatt vörösmárvány tabernákulum áll, csinos sárgaréz díszítésekkel. Formája különben igen egyszerű. Csupa egyenes vonal és éles szöglet. Ez volt a barokk és a rokokó gazdag ornamentikájának mintegy lecáfólasa az egyszerű copf stílben. De benne van már valami a későbbi klasszicizáló empir stílből is. Különösen sok empirvonalat mutatnak a nagy vörös réz gyertyatartók, amelyekről azt jegyzi meg különben a krónika, hogy a régi templom átadásánál talált Rákóczi pénzeknek az összeolvasztott anyagából készültek el.

S egyáltalában az egész templom belső ornamentikájában a copf stíll egyszerűsége érvényesül. A főoltár és a mellékoltárok egyszerűségében. A domináló egyenes vonalakban és a gyenge, hogy úgy mondjam, szintelen színekben. Itt-ott a triglifek, a habérkoszorúk s egyszerű rozetták. Mindennütt antik vázák és rajtuk fátyolok. Mindmegganyai egyszerű ornamentikus díszei az imponáló egyszerűsége törekvő copf

az iskola nagytermében szavalat, ének és alkalmi beszéddel. Ma, vasárnap pedig a ref. ifjusági- és leányegyesületek megalakulása lesz ugyancsak a ref. templomban, melyre Budapestről Szalay Teréz, a Lorántffy Zuzsanna-egyesület országos titkára és Megyerósy Béla, ref. lelkész, az ifjusági egyesületek országos titkára is megígérték eljöveteleket.

— **Tanfölgyelői látogatás.** Tomcsányi János, vármegyénk kir. tanfölgyelője folyó hó 24.-én Lévára érkezett, hogy első sorban Löwy Károlytól, az izr. népiskola új tanítójától kivegye a hivatalos esküt, amely ténykedése után látogatást tett az izr. népiskola összes osztályaiban. A tan meglatogatta az ovodát, a polgári leányiskola osztályait, a női kereskedelmi és kézimunka-tanfolyamot s végül a József Főherceg Tanítók Háza', ahol megtekintette az összes berendezést, a növendékek törzskönyvét, a mult hónapi számadásokat s az egész ügymenetről tudomást szerzett. Látogatásainak eredményeként — mint értesülünk — mindenütt teljes megalégedésnek adott kifejezést.

— **Házasság.** Rohrer Viktor, budapesti kir. járásbíró f. hó 12.-én vezette oltárhoz Ruffy Mária, dr. Ruffy Pál miniszteri tanácsosnak, a gyermekmenhelyek országos felügyelőjének kedves leányát. A házaspárt a hercegrímás budai oltárának házi kápolnájának Kohl Medárd püspök eskette meg. Esküvő után a násznép Vaszary Kolos bironok-hercegrímás elé vonult, aki az új párra főpásztori áldását adta.

— **A garamkovácsi aranyosmaróti vasut munkálatai** annyira haadtak mar, hogy a vonal november hó elején meg fog nyitni. A megnyitás napja még nincs biztosan megállapítva, de a vonat menetrendjét a közönség tájékoztatására lapunk hirdetési rovatában is előre közöljük.

— **Templomszentelés.** A fakövezekényi ág. ev. egyház október hó 20.-án ma egy hete szentelte föl alaposan kijavított templomát. A renoválás költségei megközelítik a 25 ezer koronát, amely összeget a gyülekezetnek több, mint három évtized óta ott működő buzgó lelkésze, Liptay Endre gyűjtött a hívek áldozatkészségéből. Az ünnepélyes istentisztelet d. e. 10 óraker vette kezdetét. A fe szentelésen megjelent a vidék intelligenciája is dr. Gyapay Ede-

stilnek, amit XVI. Lajos stíljának is szoktunk nevezni.

Kivételt képez talán az Őröngyal mellékoltár tiszta barokk, fehér márványból művésziesen faragott kis tabernákulum, amely bizonynal jóval korábbi eredetű, magánál a templomnál is.

S bár így egyenkint is szép dolgokat látunk a templomban, mégis igazi értéket a restaurálásnak a nagyszerű összhang adja meg. Azt az egy mellékoltárt eltekintve, igazán ott mindennek megvan a maga természetes helye. Minden egymással összefügg. Nem lehetne onnan elvinni semmit, de hozzáadni sem igen lehetne az összhang veszélyeztetése nélkül. Így simul, a nagy, impozáns méretekhez a belső összhang, hogy klasszikus szépséget alkossanak együtt.

S mindezt keretképen egy park veszi körül, ami annak idején a rokokó stílnek mintegy a természetbe átvitt folytatása vala. Nyírott bokrok, virágzó fák és virágágyak stb.

S evvel végig vezettem a kedves olvasót egy, talán elég unalmas, de értékes és művészi lélsű restaurálás alkotásain. — Csak egyröl feledkeztünk meg. A nagyszerű új freskóról, amelyek talán a restaurálás legszebb részét képezik s ép azért külön kell róluk elszámolnunk.

vel, az egyházközség felügyelőjével. A renovált templomot Raab Károly főesperes, királyi tanácsos, mint a püspök képviselője szentelte föl. Szép ünnepi beszédet mondott Bándy Endre lévai lelkész. Istentisztelet után a hitközség 50 terítékű bankettet adott, amelyen a megjelent résztvevők vidám hangulatban a késő délutáni órákig maradtak együtt.

— **Közgyűlés.** A Barsmegyei Gazdasági Egyesület ma délelött 10 óraker a városháza tanácstermében közgyűlést tart, melynek főbb tárgyai: Léva város tanácsának átírata Léván havonként megtartandó állatvásár véleményezése ügyében. A jövedelmi adóról szóló 1909. évi X. t. c.-nek a gazdákra nézve sére mes szakaszai ellen való állásfoglalás. Jelentés a mintagazdaság szervezéséről. Kis gazdák körében megindítandó műrágyazási kísérletezésekröl értesítés. Leváti László földbirtokos felolvasása a mezőgazdasági vámvédelemről stb.

— **Jutalmazás.** Iparos-taronciskolánk kiválóbb tanulói közül eddig évröl-évre részesült egy-egy tanuló a kultuszminiszter 50 koronás adományában. A mult tanévben az 50 korona elnézés folytán elmaradt s így a jutalom a szokott időben az iskolai záróünnepély alkalmával, nem volt kiosztható. A napokban ez összeg kiutatott s az mult vasárnap, iskolai ünnepély keretében, melyen az összes ifjuság a tanítói karal együtt jelen volt, két tanuló között egyenlően megosztva, kiadatott. Ez alkalommal Ghimesy János, az iparos-taronciskola igazgatója, buzditó beszédei intézett az ifjusághoz és a kitüntetett két tanulóhoz, névszerint: Balogh Lászlóhoz, ki Takács Mihály szobafestőnél és Rottyik Gyulához, ki Vargha Károly cipésznél tanulta mesterségét. Az ünnepély a tanulóknak szavallataival és énekeivel ért véget.

— **Síremlék-leleplezés.** Andrássy Sándornak az aranyosmaróti kir. törvényszék egykori köztisztviselőnek örvendő elökenek, az aranyosmaróti temetőben lévő hamvai fölé jogasztársai, ügyvédek és bírák díszes síremléket emeltek, melyet ma délelött fognak leleplezni. Az ünnepi beszédet dr. Pongrácz József aranyosmaróti ügyvéd fogja mondani.

— **Esküdtárségi tárgyalás.** Az aranyosmaróti kir. törvényszéknel az esküdtárségi tárgyalások november 11-14 napján fognak megtartatni. Az idei ciklus igen rövid, mert csak pár ügy kerül tárgyalás alá.

— **Lódíjazás.** A Barsmegyei Gazdasági Egyesület a földművelésügyi miniszter anyagi támogatása mellett folyó évi november hó 10.-én Felsőváradon lódíjazást rendez. Díjaztatni fognak anyakancák csikóval vagy anélkül, valamint három éves, de még be nem fogott csikók. Ezen a díjazáson, melyen az egész vármegye kisdarjai saját nevelésű állataikkal résztvehetnek, — kiosztásra kerül 1000 korona.

— **Árlejtés a honvédségnél.** A 14. honvédegyalozsereg 2-ik zászlóaljja 1913. évi kenyér és zabszükségletének szállítására folyó évi október 30.-ára árlejtést hirdet, mely alkalommal kizárólag irásbeli ajánlatok tehetők. A szükséglet mennyisége és a szállítási felátélek a lévai honvédszállóalj gazdasági hivatalában díjtalanul megtudhatók.

— **Tűzoltók kitüntetése.** A belügyminiszterium vezetésevel megbízott minisztertelők a király meghatalmazása alapján a kőrmöcbányai önkéntes tűzoltóság kebeléből Magyar Elek volt tiszteletbeli parancsnoknak, Gerstner József volt a parancsnoknak, Ibring György, id. Kobusiczky Ede, Rukovszky Imre volt szakaszparancsnokoknak, Adamcs József, Stolek András, Róth Gyula őrpáncsnokoknak, Trango Károly, Tonhauser Antal rajvesztöknök, végül Haizs Ferenc és Hartenstein András szivattyusoknak a tűzoltás és mentés terén 25 éven át teljesített érdemes működésük jutalmazására alapított díszérem adományozta. — Úgy tudjuk, hogy Léván is vannak ilyen 25 éves szolgálatot teljesített tűzoltók, akik szintén méltók a díszérem elnyerésére.

— **A telefon jövedelmezősége.** A magyar királyi posta és távirda vezérigazgatósága most hozta nyilvánosságra a múlt évi jelentését, melyből kitűnik, hogy a posta, távirda és távbeszélő az 1911. évben 17, 031 642 koronát jövedelmezett tisztán az államnak. Az eredmény 366.997 koronával maradt mögötte az előző évi eredménynek, ami annak tudható be, hogy 1911. évben három millió korona többkiadást okozott a személyzet fizetésjavítása. A kimutatott 17 millió üzleti felesleg azonban nem vándorolt be egész összegében az államkincstárba, mert a postaigazgatóság a múlt évben a rendes kiadásokon kívül 9,453 668 koronát fordított beruházásokra. A telefonüzem azért még így is szépen jövedelmezett az államkincstárnak.

A hazai általános katonai biztosító Részvénytársaság működését immár megkezdte. Foglalkozik az életbiztosítás minden módozatával. Vezetősége: Bojgár Ferenc v. b. t. tanácsos, elnök; Gergely Tódor az Első Magyar Általános Biztosító társaság igazgatója, Horváth Elemér a Magyar Általános Hitelbank igazgatója, Libits Adólt udvari tanácsos. Vezetőtktár Havas Miksa. A társaság irodája a Hazai Általános Biztosító Társaság főgynökségénél van.

Magy. kir. osztályorsjáték milliója. Az a már szinte elmsradhatatlan jelző, hogy „a legkedvezőbb esetben“ egy millió nyerhető az osztályorsjátékon, immár nem jelző hanem valóság! Az október hó 23-án megtartott utolsó húzásán a XXX sorsjátéknak a Török A. és társa budapesti főelárusító által négy negyedben eladott 103 881. számú sorsjegy szerencsés vevői nyerték a 400,000 koronás főnyereményt, melyre a 600,000 koronát jutalom is eset, úgy hogy ezzel a sorsjeggyel egy millió koronát nyertek. A nagyközönség e sorsjegyeket úgy elképzelte, akár csak a mindennapi kenyert, úgy hogy mindegyik új sorsjátéknál már az első húzási nap előtt jótormán minden sorsjegy vevőjére akadt. Ezt az eredményt a sorsjáték szerzői által kedvező nyeresési esélyének, valamint annak a példásan pontos üzleti szellemnek köszönheti, mely a közönséggel immár 16 év óta megkedvelte a sorsjegyeket és megerősítette az irántuk való bizalmát. A most következő XXXI. sorsjáték 1. osztályának húzása november 21-én kezdődik.

Köszönetnyilvánítás.

A József Főherceg Tanítók Háza részére a garamafalusi iskola tanulói hat zsák krumplit, egy zsák babot és két korona készpénzt gyűjtöttek össze, Tóth Lajos vihyepeszeiényi áll. isk. tanító úr pedig 35 Kgr. gyümöccsel ajándékozta meg a házat. — A jóléki adományokért őszinte köszönetüket nyilvánítják.

Léva, 1912. okt. 25.

Jaross Ferenc, Köveskúti Jenő,
gondnok. a felelős bizottság elnöke.

Szerkesztői üzenet.

B. V. Léva. Elkésve érkezett. A jövő számban fogjuk közölni.

Lévai piaciárak.

Bovátvesztő: Dr. Horváth Gyula rendőrkapitány.

Buza m.-mészsáknént 20 kor. 20 fill. — 20 kor. 30 Kétszeres 17 kor. — fill. 18 kor. — fill. — Roza 19 kor. 60 fill. 19 kor. 80 fill. Arpa 18 kor. 80 fill. 19 kor. 20 fill. Zab 22 kor. — fill. 23 kor. — fill. Kukorica 16 kor. — fill. 17 kor. — fill. — Lencse 40 kor. — fill. 44 kor. — fill. — Bab 24 kor. — fill. 26 kor. — fill. — Kőles 13 kor. — fill. 15 kor. — fill.

Vetőmagvak 100 kilonként: Vörös lóhere természetűtől arankamentes 175—180 Vörös lóhere, kis aránkás 165—175 Vörös óhere, nagy aránkás 150—160 Luczerna természetűtől arankamentes 130—138 Luczerna, világos szemű aránkás 115—102

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1912. évi okt. hó 20-ától 1912. évi okt. hó 27-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Fzély Ötön K. Kovács M.	leány	Juliana
Leloczyk János Kovács J.	fiú	János

Házasság.

Völögyény és menyasszony neve

Vallása

Darn József Nemesok Rozália
Weizler Ábrahám Winter Réza

r. katl.
izr.

Halálozás.

Az elhunyt neve

Kora

A halál oka

Kratyina Péter

46

Tüdőyul.

Nyiltér.

**MOLL-FÉLE
SEIDLITZ-POR**

Enyhe, oldó házszer mindazoknak, kik emésztés zavarokban és az illő életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszer-tárakban kerjük Moll készítményeit.

**MOLL-FÉLE
SÓS-BORSZESZ**

fájdalom csillapító és erősítő bedörzsölés, elismert, régi jóhírnévű házszer szaggatás és hűlésből származó mindenféle betegségek ellen.

Eredeti üveg ára kor. 2.
Kapható minden gyógyszer-tárban és drogeriában.

Ösztéküldési hely MOLL A. gyógyszerész.
Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuachbn n. g.

Harisnyakötést

és mindennemű

kötő-gépmunkát

elvállal

NYITRAI NÁNDORNÉ

Léva, László-utca 13.

a valódi
**KAUCSUK-CIPŐSAROK
DOBOZA,
MINŐSÉGE:
ARANY**

82—1912. v. h. szám.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírrá teszem, hogy a körmözbányai kir. járásbíró 1911 V. 136/3 sz. végzése következtében Dr. Martos Sándor ügyvéd által képviselt Leloczy Józsefnek selmehányai lakos javára 29 korona 05 fillér és jár. erejéig 1912 szeptember 19-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 624 koronára becsült következő ingóságok, u. m. bútorok, kartológép stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a körmözbányai kir. járásbíró 1912 V. 136/4 sz. végzése folytán 29 korona 05 fillér tőke, ennek 1911 január 11-től járó 5% kamatai és eddig össz sen 28 korona 55 fillérben megállapított költségek, valamint az esetleges többi foglaltaték követelése erejéig Körmözbányán alperes lakású leendő eszközlésére 1912 évi október hó 29 napjának delután 1 és 4 óraja határidőül külfizetik és ahhoz a velemi szándékozik ezennel o y értesítéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok a legtöbbet igényőnek készpénzvetés mellett szükség esetén becsírón alul is el fognak adni.

Kelt Ujbányán 1912 október 15

Lukács Miksa

kir. járásbírósi végrehajtó.

1000 holdas birtokra bérlő kerestetik.

Ügynökök kizárva.

Bővebbet

Dr. TÖLGYESSY FERENC

ügyvédnél, Ipolyiságon.

Bizományos.

Élelmiszerek eladására ügyes és agilis bizományost kerestünk a piacon és a környéken (különösen zöldségfelére) csekély óvadékkal, vagy egyéb biztosítással. — Ajánlatok: Makó postafiók 6. küldendők.

Kiadó üzlet és lakás.

Kálnai-utca 23 számú házban 1 üzlet-helyiség hozzávaló lakással és pincével és Ozman-téren szintén 1 üzlet és lakás pincével és ugyancsak ott 1 lakás (2 szoba, konyha s pince) is kiadó. Bővebbet Monaco Mosenal, Léva

WASHALL
legjobb mosószert
Washall Company Wien
II. Kurzbauergasse 3.

Kapható KNAPP drogeriában LÉVA.

Kohoges

rekedtség, katarat és elnyalkodás, görcs és hörghurut ellen ne vásároljon mást, mint a finomizű

Kaiser-féle **Mell Caramellet** a „Három fenyő“-vel

6050 drb. orvosok és magánorvosoktól származó bizonyított eredményt. Csomagokban 20 és 40 fill. Dobozban 60 fillér. Kapható: Dezséri Bolemann gyógyszer-tárban és Knapp Ignác drogeriájában
Léva n.

VIRÁGÜZLET.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy **Petőfi utca (Hitelintézet épületében)**

virágüzletet

nyitottam, hol a legkülönfélébb e szakmához tartozó dolgok készítettnek; — mindennemű **alkalmi csokrok, koszorúk, oserép-növények** nagy választékban. A vevőközönség szíves pártfogását kérve, maradok — —

— — — tisztelettel

KORÁB HENRIK
kertész. — — —

Ugyanott szőlőoltványok is kaphatók.

100254. I. B—1 1912. szám,

Bükkmúfa eladása

fűrészhez szállítva.

A zsarnóczi m. kir. erdőhivatal kerületéhez tartozó brádi erdőgondnokság 11—42 tagjaiban az 1913—1916. években a kincstár részéről termelendő és a gyertyánfai fűrészhez szállítva szolgáltatandó évi mintegy 1200—2000 m.³ bükkmúfa zárt irábéli ajánlatok útján eladásra kerül;

Ezen eladással 200 kor. évi bér mellett a gyertyánfai fűrész bérlete kapcsolatos.

Kikiáltási ár köbméterenkint 11. korona.

Bánatpénz 2200 korona.

Az ajánlatok legkésőbb **1912 évi november 18-án déli 12 óráig** nyújtandók be Zsarnóczán az erdőhivatalnál ahol is azok 1912. évi november 19-én délelőt 10 órakor fognak nyilvánosan felbontani.

Árverési és szerződési feltételek, ajánlati űrlap és boríték a zsarnóczi erdőhivatalnál szerezhetők be.

Budapest, 1912. évi október hónapban.

M. kir. Földmivelésügyi Miniszter.

Iskolázott leány

ki a négy polgári iskolai jó bizonyítvánnyal rendelkezik, állást keres.

Cím e lap kiadóhivatalában.

Kiadó lakás.

3 szoba, konyha és mellékhelyiségekkel azonnal kiadó.

Léva, László. utca 13.

Vasuti új menetrend

kapható:

Nyitrai és Társa r. t.

könyvkereskedésben

Léván.

A borfogyasztó közönség figyelmébe.

Ajánlom kitünő minőségű boraimat

házhoz szállítva.

Börzsönyi zöld, fehér literenként 100 fl
Balatonmelléki „ „ 120 „
Neszmelyi Ó vörös „ „ 140 „

Helyben 5 liternyi rendelést házhoz szállítom. Telefo on is megrendelhető.

Mély tisztelettel

Fertikó József

városi fogadó.

A Lévai Takaré- és Hitelintézet r. t.

a nála elhelyezett és elhelyezendő állandó **betétek kamatlábat** folyó évi november 1-től kezdődő és az igazgatóság további intézkedéséig tartó joghatálylyal 4 $\frac{1}{2}$ (négy és fél) %-ra emelté.

Kelt Léván, 1912. okt. 22.

AZ IGAZGATÓSÁG.

MENETREND

a garamkovácsii--ar--maróti vonalon.

Érvényes a megnyitás napjától.

455	809	1135	704	ind. LÉVA	érk.	843	316	755	
* 7708	7702	7704	7706	állomások:			7701	7711	7713
sz. vonat	sz. vonat	sz. vonat	sz. vonat				sz. vonat	sz. vonat	sz. vonat
550	840	254	734	U	Garamkovácsii	811	212	650	
557	846	301	740		Kovácsmocsár (t.m.h.)	749	204	642	
617	906	321	800		Valkócs	788	140	619	
627	916	331	810		Perlep	724	133	603	
642	930	346	824		Petőtelep (m.r.h.)	718	102	542	
650	938	354	832	V	Aranyosmarót	712	1240	520	

* A 7708. sz. vonat csak minden hétfőn, ha ez ünnepnapra esik, akkor kedden és az aranyosmaróti országos vásárok napján közlekedik. Ezen vonathoz csatlakozó 4286. sz. tehervonat Léváról említett napokon III. oszt. személyszállítással közlekedik. — A megnyitás napjától a 4205. sz. vonat Lévárán nem este 8 ó. 14 p.-kor, hanem 7 ó. 14 p.-kor érkezik, de indulásai ideje változatlan marad.

RATATICH
állomásfőnök.

Bendalin
a legjobb fémkompozitív minden elképzelhető tárgy mázolására.
Állandóan tartós izzó forróseggnek, valamint nedvességnek ellenálló ezüstfesték.

Semmi sem pótolhatja!

BENDALIN

legjobb folyékony kályhaezüst festéket.

Nem pattan le a vörösrre izott kályháról sem, hanem kihüléstük után ismét szép ezüsthényű marad.

Nem robban. Használatban rendkívül kiadós.

K a p h a t ó :

Stern Józsefnél, Léván.

Egyedüli gyárosok: **Georg Benda, Lutz-Werke**
bronzfestékgár, WIEN, Traismauer, N.Oe. Prag.

„AZ OLLA” szakorvosok által megvizsgálva és legjobbnak minősítve van. Két évi jót állás. Ára ucatonként 4.—, 6.—, 8.— és 10. korona

Az „OLLA” 200 orvos által megbizhatóbbnak van ajánlva. Kapható az ország minden gyógyszerárán és jobb drogériákba.

Követelje azonban hogy a szállítója önnök csak **OLLA-t** adjon és ne engedjen magának csekélyebb értékű silány utánzatot mint „ép oly jót” feldicsérni. Az elárúsító helyek kimutatásáért. Árjegyzéket és eredeti propaganda reklámot ingyen küld az „OLLA” gummigyár Wien. H/437 Fraterstrasse 57 Kapható Léván: **KNAPP I. drogeriájában** s **PICK EDE** illatszerezs-üzletében.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a **Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXXI. sorsjáték)** I. osztályára szőlő sorsjegyeket felülvizsgálták, azoka főárusítónak árusítás végett kiadattak. — A **Magyar kir. Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt közvetkezik:

Az I. osztály huzása **1912. november hó 21. és 23-án** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság**, és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a **Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték** valamennyi árusítójának kaphatók.

Budapest, 1912. évi október hó 27-én.

Magy. Kir. Szab.
Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Tolnay. Hazay.

2587—1912. kig. szám,

Bükkfa eladási hirdetmény.

Ujbánya szab. kir. rendezett tanácsú város az **1912 évi november hó 15-én** d. e. 10 órakor a városház tanácstermében tartandó zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen eladja a tulajdonát képező erdő B. ü. o. I. vgs. 7 osztályban az 1913 évre kijelölt 22-92 k. hold vágásterületen termelhető és mintegy 950 m.³ műfára 2070 ürm.³ hasáb és 640 ürm.³ dorong tüzi-fára becsült összes bükkfa készletet.

A kikiáltási tőár: a bükkműfánál m.³-kint Hat (6) korona, a hasábtüzfánál ürm.³-kint Kettő (2) korona, a dorong tüzfánál ürm.³-kint Egy (1) korona.

Bánatpénz: Egyzerötven (1050) korona.

Az írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt adandók be az árverést vezető kezéhez.

Becsáron aluli, valamint utóajánlatok el nem fogadtnak.

Az árverési és szerződési feltételek az ujbányai m. kir. járási erdőgondnokságnál és alulirotnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Ujbányán, 1912 évi október hó 22-én.

Kotiers Emil
polgármester.

2588—1912. kig. szám.

Termelt fenyőfa eladás

Ujbánya szab. kir. rendezett tanácsú város az **1912. évi november hó 15-én** d. e. 10 órakor a városház tanács termében tartandó zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen eladja a tulajdonát képező erdőben az 1912. év tavaszán volt szélvihar által kidöntött, a város által kitermelt — a döntés helyén fekvő — az alábbi kimutatásban feltüntetett összes jegenyefenyőfák.

Osztály	Az erdő-rész megjelölése	Termelt fenyőműfa mennyiség		Kikiáltási ár		Bánatpénz	
		drb.	m ³	kor.	f.	kor.	f.
2/a. és b.	A. ü. o. II. vgs.						
	B. ü. o. I. vgs.	284	406-65	4795	—	480	—
2/c.	B. ü. o. II. vgs.	553	573-54	6074	—	608	—
2/d.	C. ü. o. I. vgs.	1214	1123-51	12924	—	1293	—
2/e.	C. ü. o. II. vgs.	947	685-23	7792	—	780	—
Összesen:		2998	2788-93	31585	—	3161	—

A szóbeli árverés minden egyes csoportra külön-külön és azután az egész fatömegre együttesen fog megtartatni.

Az írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt adandók be az árverést vezető kezéhez.

Írásbeli ajánlat tehető egy vagy több csoportban, vagy az egész fakészletre.

Utóajánlatok el nem fogadtnak.

Az árverési és szerződési feltételek az ujbányai m. kir. járási erdőgondnokságnál hol a részletes feltételek is megtekinthetők és alulirotnál a hivatalos órák alatt megtudhatók.

Ujbányán, 1912. évi október hó 22-én.

Kotiers Emil
polgármester.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

L É V Á N.

Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült házamban nagy választéku

állandó géпкиállítás van berendezve.

==== Hazai gyártmányu gépek: ====

Világbiru „RAPID“ lánczos kutak. „Alfa Separator“ tej és vajgazdasági gépek. — Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban. — Hofherr és Schrantz-téle gúzséplő készletek, Ganz-féle motorok minden nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Szállítás és fuvarozás

valamint **költözködések**et legfigyelmesebben és jutányos árban elvállal

Spitz Armin szállító

Léva, Szepesi u. 22.

KÖHÖGÉS

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle** pemetefü czukorkánál!

Vásárlásoknál azonban igyázzonk és határozottan **RÉTHY-féle** kérvünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a Réthy név.

1 doboz ára 60 fillér. Nagy doboz 1 korona. Mindenütt kapható.

2587—1912. kig. szám.

Faeladási hirdetés

Ujbánya szab kir rendezett tanácsú város az **1912 évi november hó 15 én** d. e. 10 órakor a városház tanácstermében tartandó zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árveresen eladja a tulajdonát képező erdőben az 1913 évre kijelölt vágásterületeken termelhető alább felsorolt összes jegyenye fenyő-műfát.

1. B. ü. o. II. vgs. 57 osztágban kijelölt vágásterületen termelhető 521 drb. mintegy 1000 m.³-re.

2. A. C. ü. o. I. vgs. 4 osztágban kijelölt vágásterületen termelhető 377 drb. mintegy 340 m.³-re.

3. A. C. ü. o. II. vgs. 5. 6 osztágban kijelölt vágásterületen termelhető mintegy 250—350 m.³-re becsült összes fenyőműfát.

A kikiáltási ár köbméterenkint

— 19 cm. közép átmérővel biró fagnál 8 K. — f.

20—28. " " " " " " 10 K. — f.

29 stb. " " " " " " 11 K. — f.

Bánatpénz Egyezerhatszáztizenöt (1615) korona.

Az 1—3. pont alatt említett vágásterületeken piros olajfestékekkel körülfestett és megszámozott fenyőmagfák, valamint a vágásterületeken előforduló lombfák képezik az eladás tárgyát.

Az írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt andandók be, az árverést vezető kezébe.

Becsáron aluli, valamint utóajánlatok el nem fogadtnak.

Az árverési és szerződési feltételek az ujbányai m. kir. járási erdőgondnokságnál és alulirótnál, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Ujbányán, 1912. évi október hó 22-én

Kotiers Emil

polgármester.

A Lévai kereskedelmi bank r. t.

elfogad takarékbetéteket

5% netto kamatozás

mellett, régi betevőinek ezen

kamatot f. évi október 1-től

— — téríti meg. — —

A Budapesti Asztalos

Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

és hitelszövetkezet

az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja, 12 éve fenáll felhívja a n. é. butorvásárló közönség figyelmét a VIII., József körút 28. (Békkocsis-u. sarok), valamint IV., ker. Ferenciek tere 1. sz. (Királyi bérpalota) újonnan átalakított helyiségeiben rendezett

lakásberendezési kiállítás

megtekintésére, raktárunk mely a legnagyobb az országban, a legegyszerűbbtől, a legnagyobb kivitelű, művészek által tervezett és szakbizottság által felülvizsgált butorokból áll.

Teljes lakásberendezéseket művészi

tervek szerint készítünk,

minden darab jótállás mellett adatik el.

Tisztítsd csak

Globus
Fémtisztítókivonattal
a világ legjobb fémtisztítószeré

Ma moziba megyünk!

Az APOLLO mozgószínház
műsora érdekes.

MINDSZENTI ÜNNEPEKRE

Viasz- és SIRGYERTYÁK, mécsesek minden nagyságban
Praeperált és művirág sírkoszorúk valamint

Disz érczkoszorúk és sirlàmpák

— legjutányosabban szerezhetők be —

KERN TESTVÉREK

fűszer, gyarmatáru és vasnagykereskedése

ALAPITTATOTT 1881.

L É V A.

ALAPITTATOTT 1881.

Legszebb kivitelű élővirág koszorúk és sírcsokrok megrendelését elfogadjuk.